

Botos Péter
Ügyvezető
részére

OMME Magyarország Kft.

Budapest, 2023. október 11.

Budapest

Tárgy: Tájékoztató méz és a méhészeti készítmények értékesítésével kapcsolatos kiterjesztett gyártói felelősség rendszerét érintő kötelezettségekre vonatkozóan.

Kedves Péter!

Az elektronikus úton érkezett megkeresés, illetve az azóta a rendelkezésünkre bocsátott adatok és információk alapján a méz és méhészeti készítmények értékesítése vonatkozásában felmerülő, a méhészek esetében azonosítható EPR kötelezettségek vonatkozásában az alábbiakról tájékoztatjuk.

Tájékoztatónkban a környezetvédelmi termékdíj kötelezettséget részletesen nem érintjük, a tájékoztató az EPR kötelezettségekre vonatkozik. Tájékoztatónk elkészítése során a lentiekben ismertetésre kerülő háttérből indultunk ki, ezen adatok alapján közelítettük meg a kötelezettségeket.

A méz fogyasztók részére történő kistermelői értékesítést vettük általános tevékenységnek, da tájékoztatónk vonatkozhat a jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaság által végzett tevékenység esetére is.. Ennek oka, hogy a kistermelői tevékenység természetes személy által végzett gazdasági célú tevékenység, amely az EPR szempontjából azonos elbírálás alá esik, mint a gazdasági társaságok által végzett tevékenység.

Tájékoztatónkban nem érintjük a méz export és import kereskedelme esetén felmerülő EPR kérdéseket.

Előzetes vizsgálatunk szerint a méz csomagolása az, amely jelen esetben meghatározó kérdés EPR szempontból, ugyanakkor az EPR rendeletben szereplő kötelezettségeket általánosságban, minden érintett termékre kiterjedően ismertetjük arra az esetre, amennyiben olyan termék is értékesítésre kerülne, amely önmaga is EPR kötelezettség alá esik.

1. Háttér:

A rendelkezésünkre álló információk alapján a méhész által megtermelt méz értékesítése az alábbi gyakorlat szerint történik.

A méhészek a mézet speciálisan erre a célra gyártott üvegben, mint csomagolásban értékesítik a végfogyasztók részére. Az üvegcsomagolás mellett alkalmaznak kupakot, címkét, valamint további csomagolási segédanyagokat, illetve alkalmazásra kerülhet kereskedelmi jellegű, gyűjtő, vagy szállítói csomagolás is.

Az értékesítés történhet kistermelői szabályok betartásával, mely esetben az értékesítést végző személy természetes személyként végzi a tevékenységét, valamint történhet jogi személynek minősülő gazdálkodási egységként, mint gazdasági társaság. Jellemzően az értékesítés helye belföld, és alapvetően saját termék értékesítése történik, de a fogyasztók részére történő értékesítésen túl, kereskedelmi mennyiségű termék kis- és nagykereskedelme is elképzelhető.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
KÖNYVVIZSGÁLAT | ADÓ | TANÁCSADÁS

A speciális üveget, mint csomagolóeszközt az OMME Magyarország Kft. (továbbiakban OMME) vásárolja meg az azt gyártó Orosházi Üvegyártótól. Az üvegyár az üveget nem közvetlenül a méhészek részére értékesíti, hanem – az üveg speciális kialakítására tekintettel (OMME mézes üveg) – az OMME Kft-n mint köztes kereskedőn keresztül, aki azt tovább értékesíti a végfelhasználó méhész, vagy olyan kereskedő (gazdabolt) részére, aki azt a méhésznek értékesíti.

Az üveg felhasználásával a méhészek alapvetően kistermelőként értékesítik a mézet, melyből adódóan a csomagolást a méhész állítja elő, amikor a mézet az üvegbe tölti, azt kupakkal és címkével látja el, majd amennyiben szükséges, akkor további fogyasztói, gyűjtő-és szállítói csomagolást is alkalmaz.

Az így becsomagolt terméket, a méhész jellemzően kistermelőként értékesíti végfogyasztók részére, a kistermelői élelmiszer-termelés,-előállítás és értékesítés feltételeiről szóló 52/2010. (IV.30.) FVM rendelet szabályainak figyelembevételével. Idézet rendelet a méhészek számára 5 000 kg méz értékesítését teszi lehetővé egy gazdasági éven belül.

* * *

Tájékoztatónk következő, első szakasza olyan általános információkat tartalmaz, amely minden EPR kötelezettséggel terhelt személyre vonatkozik, és segít megérteni a kötelezettségek hátterét.

Az általános rész után kerülnek a kötelezettségek a méhészekre vonatkoztatott formában bemutatásra.

2. Alkalmazott jogszabályok és fogalmi meghatározások

Tájékoztatónk elkészítése során alapvetően az alábbi jogszabályok rendelkezései kerültek figyelembevételre:

- 80/2023. (III. 14.) Korm. rendelet a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer működésének részletes szabályairól ([EPR rendelet](#)) – hatályos 2023.07.01-től);
- 16/2022. (XII. 21.) MEKH rendelet az állami hulladékgazdálkodási közfeladatot ellátó koncessziós társaság, a koncesszori alvállalkozók és az önkormányzatok indokolt költségeinek meghatározására és szabályozására, valamint az állami hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásáért szedhető díjakkal kapcsolatos díjjavaslat elkészítésére vonatkozó alapelvekről és keretszabályokról;
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról (Hulladék Tv.)
- 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről ([Csomagolási Korm. rend.](#));
- a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény ([Ktdtv.](#));
- a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény végrehajtásáról szóló 343/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet. ([Ktdtv Vhr.](#));
- az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény ([Air.](#));
- az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény ([Art.](#))
- A Bizottság (EU) 2022/1998 Végrehajtási Rendelete (2022. szeptember 20.) a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról (2023) ([Kombinált Nomenklatúra](#))

3. A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerről röviden:

A kiterjesztett gyártói felelősség az angol „*Extended Producer Responsibility*” kifejezés magyar megfelelője és a fentieknek megfelelően az „EPR” rövidítés is a fenti angol kifejezésből ered.

A 2023. július 1-jén induló koncessziós rendszer keretében működő kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer a tagállamok által hozott olyan intézkedések együttese, amelyek célja annak biztosítása, hogy a termékek gyártói viseljék a pénzügyi felelősséget, illetve a pénzügyi és szervezési felelősséget a termék életciklusa során a hulladékká válást követően a hulladékkezelésért. A hulladékgazdálkodási kötelezettségek teljesítését a gyártók által fizetendő kiterjesztett gyártói felelősségi díjból kollektív teljesítés keretében a koncessziós társaság valósítja meg.

A Magyar Állam által kiírt hulladékgazdálkodási koncessziós pályázatot a MOL Nyrt. nyerte el, amelynek értelmében 2023. július 1-jétől (35 éven keresztül) az általa kijelölt MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. (továbbiakban MOHU Zrt.), mint Koncessziós Társaság végzi a magyarországi hulladékgazdálkodási feladatok államtól átvett részét, valamint az EPR rendszer pénzügyi koordinációját.

A fentiek értelmében az EPR díj kötelezettek felé történő közlését, valamint az intézményi és gazdálkodó szervezetek által koncesszió alá tartozó elkülönítetten gyűjtött hulladék begyűjtését kizárólag a MOHU Zrt. és annak szerződött intézményi szolgáltatója végezheti.

Az EPR szabályozás a környezetvédelmi termékdíj szabályozáshoz nagyon hasonló, azonban fontos különbség, hogy az új rendelet a hulladékgazdálkodást hivatott segíteni, illetve az sokkal szélesebb termék kategóriát ölel fel. A termékdíjnak a jövőben a forrásteremtő szerepe helyett a keresletszabályzó hatása lesz a meghatározó funkciója.

Fontos megjegyezni, hogy maga a jogszabályi elnevezés „kiterjesztett gyártói felelősség” megtévesztő lehet, tekintve, hogy a jogszabály által érintett gazdálkodók nem minden esetben végeznek gyártói tevékenységet, azonban **a jogszabály minden kötelezettet egységesen „gyártónak” definiál, függetlenül attól, hogy az adott kötelezett saját célú felhasználóként, első belföldi forgalomba hozóként, vagy éppen gyártóként válik az EPR alanyává.**

Az új hazai hulladékgazdálkodási rendszer célja:

- Az országos hulladék feldolgozási teljesítmény fokozása.
- Körforgásos gazdaság felé történő elmozdulás.
- Koncessziós rendszer létrehozása:

A hulladékgazdálkodási kötelezettségeket a gyártók által fizetendő kiterjesztett gyártói felelősségi díjból (EPR díj) kollektív teljesítés keretében a koncessziós társaság jelen esetben a MOL (MOHU Zrt.) teljesíti.

A hulladékgazdálkodás átalakítása az EPR díjrendszer bevezetése mellett a környezetvédelmi termékdíj kötelezettségeket is megváltoztatta, ugyanakkor a termékdíj rendszer nem szűnik meg csak átalakul.

A „gyártók” viselik a pénzügyi felelősséget az általuk „gyártott” termék életciklusa során a hulladékká válást követően a hulladékkezelésért. (Pénzügyi és szervezési felelősség.)

3.1. A kiterjesztett gyártói felelősség:

Célja: A körforgásos rendszer fiskális megteremtése

A termékek gyártói viselik a pénzügyi felelősséget és szervezési felelősséget a hulladékká vált termék hulladékkezelésért.

3.2. Kötelezettek:

Magyarországon első forgalomba hozó/gyártó.

- a körforgásos termék ingyenes vagy visszterhes átruházója
- a körforgásos terméket külföldről behozó és belföldön értékesítő, vagy saját felhasználó
- azok a gazdasági tevékenységet végző személyek, akik csomagolószert vásárolnak és a termékeiket csomagolást előállítva értékesítik. (A termékdíjrendszertől eltérően az EPR rendszerben nem a csomagolószert gyártója a kötelezett, hanem az, aki a csomagolószertből csomagolást előállítva a termékét értékesíti.)

3.3. A kötelezettség (EPR fizetés) teljesítése:

- a) Kollektív teljesítés: A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer keretében főszabály szerint a kötelezettek kiterjesztett gyártói felelősségi díj megfizetésével teljesítik az általuk forgalomba hozott vagy saját célra felhasznált körforgásos termékek hulladékával kapcsolatos hulladékkezelési feladatok finanszírozására vonatkozó kötelezettségüket.
- b) Egyéni teljesítés:
A főszabálytól eltérően bizonyos termék kategóriák esetében (elektromos és elektronikai berendezések, gépjárművek és az ipari vagy gépjárműelemek és -akkumulátorok) lehetőségük van a „gyártóknak” egyénileg teljesíteni a kiterjesztett gyártói felelősségi kötelezettségeket.

A rendelkezésünkre álló adatok alapján a méhészek „gyártói” minősítésben lesznek alanyai az EPR szabályozásnak és a kötelezettségeket, kollektív teljesítéssel kell, hogy teljesítsék.

3.4. Az EPR rendelet hatálya alá tartozó termékek:

A kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá a következő un. **körforgásos termékek** tartoznak:

1. **csomagolások** (a csomagolási kormányrendelet hatálya alá tartozó csomagolás);
 - a. egyes egyszer használatos és egyéb műanyagtermékek (pl. poharak, zacskók, ételtartók, törlőkendők, léggömbök)
2. **elektromos és elektronikus berendezések;**
3. elemek és akkumulátorok;
4. gépjárművek
5. gumiabroncs
6. irodai papír
7. reklámhordozó papír
8. sütőolaj és -zsír
9. **textiltermékek** (pl. ruházati cikkek, kiegészítők, lakástextília, lábbelik)
10. fából készült bútorok

Az első 4 termékkategória azaz a csomagolás, elektromos és elektronikus berendezések, elemek és akkumulátorok, illetve gépjárművek esetében az adott termékcsoporthoz vonatkozó külön kormányrendeletben meghatározott termékek tartoznak a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer hatálya alá.

Az utolsó 6 termékkör esetében az EPR kötelezettség alá tartozó termékek azok vámtarifaszámai alapján kerülnek meghatározásra.

A rendelkezésre álló adatok alapján a méhészek alapvetően a csomagolás vonatkozásában érintettek, ugyanakkor amennyiben valamely érintett személy a fentiekben említett körforgásos terméket értékesít vagy saját célra felhasznál, akkor a csomagoláson túl is érintett lehet a kötelezettségekkel.

A körforgásos termékek teljes listáját az EPR rendelet 1. melléklete tartalmazza.

3.5. EPR kötelezettséget keletkeztető ügyletek

- 3.5.1 A jogszabály rendelkezései szerint az EPR díjfizetési kötelezettség a körforgásos termékek első belföldi forgalomba hozatalával vagy saját célú felhasználásával keletkezik.

EPR szempontjából forgalomba hozatalnak minősül a körforgásos termék tulajdonjogának

- a) **első belföldi ingyenes, vagy visszterhes átruházása;**
- b) *külföldről elektronikus kereskedelmi szolgáltatásként belföldre, háztartások vagy egyéb felhasználók részére történő átruházása, ideértve a tulajdonjog más körforgásos termék tartozékaként vagy alkotórészeként való átruházását is;*
- c) *Áfa adóraktárból vagy termékdíj raktárból belföldre történő kitérő;*
- d) **saját célú felhasználása.**

Nem minősül forgalomba hozatalnak a körforgásos termék tulajdonjogának

- a) *természetes személy által, nem gazdasági tevékenység keretében végzett átruházása,*
- b) *az Áfa törvény szerinti adóraktárba való beraktározás keretében és az adóraktáron belüli átruházása,*
- c) *vámjogi szabadforgalomba kerülését megelőző átruházása,*
- d) *az Áfa törvényben meghatározott feltételek alapján Áfa fizetési kötelezettséggel nem járó apport, jogutódlással történő megszűnés vagy üzletág-átruházás keretében történő átadása.*

Saját célú felhasználásnak minősül a körforgásos termék, ideértve más termék tartozékaként vagy alkotórészeként, gazdasági tevékenység körében:

- a) gyártó saját vagy alkalmazottja magánszükséglete kielégítésére való felhasználása;
- b) a számvitelről szóló törvényben meghatározott
 - ba) alap kutatás,

- bb) alkalmazott kutatás,
- bc) kísérleti fejlesztés,
- bd) beruházás,
- be) felújítás vagy
- bf) karbantartás keretében való felhasználása vagy

- c) minden más, az a) és b) pontban nem említett használata, ideértve a szolgáltatásnyújtás keretében történő használatot, felhasználást vagy használatba adást is - ami nem a számvitelről szóló törvényben meghatározott saját termelésű készlet létrehozását eredményezi -, amennyiben a használatot követően a termék belföldön válik hulladékká.

A fentiekén túl saját célú felhasználásnak minősül a külföldi előállítású csomagolás végleges elválasztása a terméktől.

- **3.5.2 Szintén EPR fizetési kötelezettség terheli a termék első belföldi forgalomba hozatala során a termék csomagolását létrehozót.**

A csomagolási kormányrendelet értelmében

csomagolás: „*valamennyi olyan, bármilyen tulajdonságú anyagból készült termék, amelyet áru tartására, megóvására, átadására, átvételére, szállítására, valamint bemutatására használnak, beleértve minden árut a nyersanyagoktól kezdve a feldolgozott árucikkéig, továbbá az ugyanilyen célra használt egyutas árucikkéig; csomagolás lehet:*

- a. *a fogyasztói vagy elsődleges csomagolás, amely értékesítési egységet képez a fogyasztó számára az értékesítés helyszínén;*
- b. *a gyűjtő- vagy másodlagos csomagolás, amely az értékesítés helyszínén meghatározott számú értékesítési egységet foglal magában, ha ezeket az egységeket a fogyasztó részére értékesítik, vagy ezek az egységek csupán a polcok feltöltésére szolgálnak, és a csomagolást a termékről a termék tulajdonságainak megváltoztatása nélkül el lehet távolítani, valamint c) a szállítási vagy harmadlagos csomagolás, amely megkönnyíti a fogyasztói vagy gyűjtőcsomagolás átadását, átvételét és szállítását annak érdekében, hogy a fizikai átadásnál, átvételnél és szállításnál megóvja az árut a károsodástól, ide nem értve a közúti, vasúti, vízi és légi közlekedésben használatos tartályokat;”*

Fontosnak tartjuk felhívni a figyelmet a csomagolószer és a csomagolás közötti alapvető különbségre.

Kötelezettség szempontjából mindaddig amíg a termék csak önmagában van, azaz csomagolóeszköz, csomagolóanyag, vagy csomagolási segédanyag addig az azt előállító és belföldön első forgalomba hozó a kötelezett. Azonban ahogy abba árut helyeznek, akkor csomagolássá válik és a csomagolást létrehozó lesz az EPR kötelezett.

Ez fontos különbség a termékdíj, illetve az EPR szabályozás között, tekintve, hogy eddig a belföldön csomagolószerrel első belföldi forgalomba hozó volt a termékdíj fizetésre kötelezett, azonban figyelemmel arra, hogy a csomagolószer KVTD és EPR köteles is, így a kettős adóztatás elkerülése érdekében az EPR rendelet hatályba lépésével a csomagolószer első belföldi forgalomba hozója nem fizet termékdíjat amennyiben az általa értékesített csomagolószerből a vevője csomagolást hoz létre.

Amennyiben a vevője nem csomagolás létrehozására használja fel a megvásárolt csomagolószeret, vagy azok az EPR rendelet 11.§-ában meghatározott kivételek közé tartoznak, úgy az EPR fizetési kötelezettség az első belföldi forgalomba hozónál marad.

3.6. EPR-díj:

Az EPR díj 2023. évre vonatkozó díjtételei 2023. június 3-án kerültek kihirdetésre a Magyar Közlöny 81. számában. **A díjtételeket az energiaügyi miniszter, a hulladékgazdálkodási intézményi résztevékenység ellátásával összefüggő díjak, a díjalkalmazási feltételek, valamint a díjmegfizetés rendjének megállapításáról szóló 8/2023. (VI. 2.) EM rendelete tartalmazza. A díjra az általános forgalmi adót fel kell számítani.**

A termékdíjhoz hasonlóan a különböző hulladék és termékáramok eltérő díjtétellel rendelkeznek a díjtételeket az EM rendelet 1. melléklete tartalmazza.

Az EPR-díj mértékét a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter rendeletben fogja meghatározni (minden évben, a tárgyévet megelőző év november 30. napjáig) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) javaslata alapján.

A fizetendő EPR-díjat az un. díjtétel kódok alapján kell meghatározni. A díjtétel kódokat az EPR rendelet 2. melléklete tartalmazza.

Az EPR díj a körforgásos termék nettó tömegének figyelembevételével kerül megállapításra. Mértéke a tárgynegyedévre vonatkozó adatszolgáltatásában szereplő körforgásostermék-mennyiség és az egységnyi díjtétel szorzata.

A termékdíj és a kiterjesztett gyártói felelősségi díjjal érintett termék kategóriákban vannak átfedések, azonban a kettős díjfizetési kötelezettség elkerülése érdekében a jogalkotó úgy rendelkezett, hogy **amennyiben egy termék mind termékdíjban, mind EPR-ben érintett lenne, úgy csak az egyik díjat kell megfizetni.**

A termékdíj összegéből az EPR-díj levonható lesz. Ez azt jelenti, hogy amennyiben az adott negyedévben az EPR díj azonos, vagy meghaladja a termékdíj mértékét, úgy a termékdíjat nem kell megfizetni.

Ebben az esetben csak EPR-díj lesz fizetendő.

Fontos, hogy a termékdíj esetében ilyenkor szükséges a nullás bevallást benyújtani.

A fentiekből látható, hogy mind a termékdíjjal, mind az EPR-el kapcsolatos adminisztratív kötelezettségek egymás mellett megmaradnak.

3.7. Az EPR-el kapcsolatos főbb kötelezettségek:

1. regisztráció a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt-nél (MOHU)
2. nyilvántartásba vétel az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóságnál (továbbiakban: OHH);
3. nyilvántartás vezetés;
4. adatszolgáltatás;
5. díjfizetés;
6. feltüntetési kötelezettség;
7. változás bejelentés.

A kötelezettségek részletezésére a későbbiekben kerül sor a koncentrálva a méhésztevékenységre!

3.8. Tevékenység megszüntetés:

Az EPR, illetve termékdíj köteles tevékenység megszüntetését a megszüntetéstől számított 15 napon belül be kell jelenteni az OHH, illetve a NAV felé, illetve kéri kell a gazdálkodó nyilvántartásból való törlését.

3.9. Ellenőrző hatóságok:

Az EPR-díjjal kapcsolatos hatósági feladatok a hulladékgazdálkodási hatóságra tartoznak, azaz amennyiben valakinek jogvitája van a fizetendő díjjal vagy a teljesítendő kötelezettséggel kapcsolatosan, akkor a hulladékhatósághoz kell fordulnia, ahogy általános értelmezési kérdésekkel is. Szintén a hulladékgazdálkodási hatóság jogköre és kötelezettsége a rendszer hatósági ellenőrzése és a szankciók alkalmazása.

4. Az EPR kötelezettségek méhészek méz alapvetően kistermelői értékesítési gyakorlatára vetítve:

4.1. Az értékesítés tárgyát illetően:

Az általános ismertetőben jeleztük, hogy az EPR-díj fizetési kötelezettség a körforgásos termékek első belföldi forgalomba hozatala vagy saját célú felhasználása okán keletkezik.

A fizetési kötelezettség keletkezését előidéző tevékenységektől eltérően azonban az EPR kötelezettséget a fentiekén túl egyéb tevékenységek is megkelethezethetik, mint például, a külföldről behozott csomagolás végleges elválasztása a terméktől, valamint a csomagolás létrehozása.

A rendelkezésre álló információk **alapján, jelen esetben a méz csomagolásához használt csomagolószereken, csomagolásokon túl nem azonosítottunk olyan méhészek által értékesített terméket, amely körforgásos terméknek minősülne, így a csomagoláson kívül további EPR kötelezettség a méhészek tekintetében nem került megállapításra.**

A fentiek nem zárják ki, hogy amennyiben a méhész a tevékenysége során olyan körforgásos terméket hoz először belföldi forgalomba, vagy használ fel saját célra, melyet Ő maga állított elő vagy külföldről hozott be, akkor a körforgásos termék tekintetében kötelezetté válhat.

A fent ismertettek alapján az EPR rendeletben meghatározott **körforgásos termékek körébe tartoznak a csomagolások.**

A csomagolási kormányrendelet értelmében kijelenthető, hogy a csomagolás fogalma magába foglalja a Ktdt-ből ismert csomagolószereket, azaz a csomagolóeszközt, csomagolóanyagokat, illetve a csomagolási segédanyagokat.

A fentiek értelmében minden, amit csomagolásra használunk fel, anyagától és típusától függetlenül csomagolásnak minősül, így az EPR hatálya alá tartozik és ezáltal adminisztratív és fizetési kötelezettséget von maga után.

A fentiek értelmében a méhészek által a méz értékesítéséhez használt speciális üveg, mint csomagolóeszköz, illetve az annak alkotóelemeit képező, illetve az azon található különböző további csomagolási segédanyagok (kupak, adagoló, címke stb.), továbbá az esetlegesen használt további szállítói, vagy gyűjtő csomagolások az EPR rendelet hatálya alá tartoznak.

A jogszabály rendelkezései szerint **EPR kötelezettség keletkezik, amikor a csomagolószerebből a gazdálkodó, jelen esetben a méhész csomagolást hoz létre.**

A méhészek esetében csomagolás létrehozásának minősül a méz üvegbe történő betöltése, az üvegre a címke, kupak, illetve további csomagolási segédanyag felhelyezése, valamint a mézzel töltött üveg további csomagolószerebe (pl. karton dobozba) történő elhelyezése.

A csomagolás létrehozásával a méhész EPR szempontból kötelezetté válik, azonban az EPR-díj fizetési kötelezettség akkor keletkezik, amikor a becsomagolt, üvegbe helyezett mézet a méhész belföldi forgalomba hozza.

A jogszabály egyetlen kivételt ismer, amely szerint a csomagolással kapcsolatos EPR kötelezettségek nem a csomagolás előállítóját (jelen esetben a méhészt) terhelik, hanem a csomagolószert/csomagolóeszköz gyártóját, azonban ez a kivétel szabály a méhészek által használt csomagolások tekintetében nem alkalmazható, így **a méz értékesítése során alkalmazott üvegcsomagolás, és az ahhoz tartozó további fogyasztói, gyűjtő- és szállítási csomagolás EPR szempontjából a méhészt terhelő kötelezettséget alapozzák meg.**

Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a méhész által alkalmazott üvegcsomagolásra az EPR díjat egyetlen alkalommal kell megfizetni, amikor a csomagolt terméket első ízben forgalomba hozzák. Ebből adódóan amennyiben az üvegcsomagolást a vevő visszahozza a méhész részére, aki a visszahozott üvegcsomagolást ismételt csomagolásként alkalmazza, azaz ismételt mézet értékesít benne, akkor az ilyen üvegcsomagolást már használt üvegcsomagolásnak tekintjük, melyre ismételt az EPR díjat nem kell megfizetni.

A csomagolást előállító méhész a csomagolószert vagy annak gyártójától közvetlenül, vagy olyan „köztes” kereskedőtől vásárolja meg, aki a gyártótól vásárolta meg a csomagolószert.

A csomagolószert termékdíj kötelezettség és EPR kötelezettség egyaránt terheli.

A termékdíj kötelezettség a csomagolószert gyártóját (Orosházi üveggyár), míg az EPR kötelezettség a csomagolás előállítóját, jelen esetben a méhészt terheli.

A kettős díjfizetés elkerülés érdekében, amennyiben egy termék termékdíjban és EPR-ben is érintett, úgy a termékdíj összegéből az EPR-díj összege levonható. Ennek következtében amennyiben a fizetendő EPR-díj meghaladja, vagy azonos a fizetendő termékdíj összegével, úgy a termékdíjat nem kell megfizetni.

A fentiekre tekintettel a csomagolószert gyártója/első belföldi forgalomba hozója nyilatkozatot kérhet a csomagolószert megvásárlójától arra vonatkozóan, hogy a megvásárolt csomagolószert csomagolás céljára fogja használni, ezzel elkerülve az EPR-díj fizetési kötelezettséget.

Fentiek alapján a gyakorlatban várhatóan a méhésztől nyilatkozatot fog kérni a csomagolószert eladója, a csomagolószert (jelen esetben üveg, címke, kupak, stb.) felhasználási céljára vonatkozóan, amellyel alá kívánja támasztani, hogy a termékdíjból levonhatja az EPR-díjat.

4.2. A kötelezettség személyi oldala, azaz ki kötelezhető EPR kötelezettségek teljesítésére:

A fentiekben kifejtésre került, hogy az első belföldi termékértékesítés, vagy saját célú felhasználás, valamint az értékesített termék csomagolásának előállítóját terheli a kötelezettség.

A méhész azáltal válik EPR kötelezetté, hogy a méz vagy általa termelt hasonló termék első belföldi forgalomba hozatala során a terméket csomagolásban értékesíti, melyet Ő hoz létre vagy esetleg külföldről behoz.

A méhész a fenti tevékenységével gazdasági tevékenységet végez, függetlenül attól, hogy a tevékenységét természetes személyként, a kistermelői szabályok alapján valósítja meg, vagy valamilyen a tevékenység végzésére feljogosított jogi személyiségű gazdálkodóként.

A jogszabály rendelkezéseiből az a következtetés vonható le, hogy a méz csomagolt formában történő értékesítése, az értékesítő személyétől függetlenül megalapozza az EPR kötelezettséggel érintettséget, ugyanis az értékesítés önmagában gazdasági tevékenység, ebből adódóan mind a természetes személy mind a jogi személy kötelezetté válik.

Azáltal, hogy a méz értékesítése után a méhész EPR kötelezetté válik szükséges részéről teljesíteni minden az EPR jogszabály által előírt kötelezettséget.

5. Egyes kötelezettségek teljesítése:

5.1. Regisztráció és nyilvántartásba vétel

A mézet értékesítő méhészt azáltal, hogy csomagolást hoz létre, terheli a regisztrációs kötelezettség a MOHU Zrt. felé és nyilvántartásba vételi kötelezettség az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóság (a továbbiakban: OHH) felé.

Az EPR kötelezettséggel érintettek egyrészről

- a MOHU Zrt. által üzemeltetett Partnerportálon kell regisztrálnia, mint EPR gyártó,
- majd ezt követően az Országos Hulladékgazdálkodási Hatóságnál nyilvántartásba vételét kell kérnie.

A MOHU és OHH regisztrációt 2023. május 31-ig kellett volna megtennie az érintetteknek.

Figyelemmel arra, hogy a regisztráció nem történt meg határidőre, így javasoljuk, hogy aki érintett, az lehetőségeihez képest mielőbb végezze el a regisztrációt. **A regisztrációs felület folyamatosan elérhető.**

A jogszabályi előírásoknak megfelelően elsőként a MOHU regisztrációt kell elvégezni, majd azr követően lehet az OHH-nál történő nyilvántartásba vételt kérni.

AZ OHH regisztráció az OKIR kapun tehető meg. (<https://kapu.okir.hu/okirkapuugyfel/>)

Fontos, hogy az OHH nyilvántartásba vételhez a gazdálkodóknak az OKIR kapuhoz hozzáféréssel, illetve Környezetvédelmi Ügyfél jellel (KÜJ szám) kell rendelkezniük.

Amennyiben nem rendelkeznek hozzáféréssel és KÜJ számmal, úgy elsőként a meghatalmazási eljárás, illetve a KÜJ szám igénylést kell elvégezniük. E két folyamat külön-külön, illetve egy ügyintézés keretében is elvégezhető.

A MOHU regisztráció és az OHH nyilvántartásba vétel lépéseit, valamint a meghatalmazási eljárás és a KÜJ szám igénylést a tanácsunk mellékletét képező útmutató részletesen tartalmazza.

5.2. Nyilvántartás vezetési kötelezettség:

Az EPR kötelezettséggel érintett körforgásos termékről a (jelen esetben a csomagolások), a kötelezett meghatározott adattartalommal nyilvántartást köteles vezet.

Az EPR nyilvántartás kötelező adat tartalma:

1. Magyarországon az általa forgalomba hozott, az 1. mellékletben felsorolt körforgásos termékek
 - 1.1. megnevezése,
 - 1.2. mennyisége,
 - 1.3. eredete (belföldi gyártású, külföldről behozott),
 - 1.4. azonosító kódszáma (KF kód),
 - 1.5. a kiterjesztett gyártói felelősségi díj meg nem fizetésével történő forgalomba hozatal esetén a nyilatkozó neve, adószáma.

Fontos megjegyeznünk, hogy **a nyilvántartásban a körforgásos termékeket azok KF kódjai szerint szükséges feltüntetni.** A KF kódokat a körforgásos termék jellemzői alapján szükséges megállapítani.

A nyolcjegyű KF kód felépítése a következő:

- 1-2. karakter: A KF kód 1. és 2. karaktere: Termékáramot és az abból képződött hulladékot jelölő kód
- 3-4. karakter: Anyagáram kód
- 5-6. karakter: Csoport kód
7. karakter: Kötelezettséget jelölő kód
8. karakter: Származáskód

A nyilvántartást legalább 5 évig meg kell őrizni.

A jogszabály nem tartalmaz a nyilvántartási kötelezettség vonatkozásában egyszerűsítéseket olyan esetekre amikor az érintett termékáram csekély mennyiségben fordul elő, valamint olyan esetekre sem ahol az értékesítést végző nem gazdasági társasági formában végzi tevékenységét.

Alapvetően a nyilvántartás tekintetében minden kötelezettre azonos szabályok vonatkoznak, ugyanakkor az életszerűség figyelembevételével kell a nyilvántartást kialakítani. A nyilvántartással szemben támasztott alapvető kritérium – a kötelező adattartalom mellett –, hogy a kötelezett egy hatósági ellenőrzés során a nyilvántartás adataiból alá tudja támasztani a negyedéves adatszolgáltatás során általa szolgáltatott adatok jogszerűségét.

Fontos kritérium a nyilvántartás kialakítása során, hogy az EPR kötelezettség megállapításához az érintett termék nettó súlyát és mennyiségét is meg kell határozni.

A méz értékesítése során a csomagolás súlyáról, jellegéről, fajtájáról pontos adatokkal kell rendelkezni, ugyanis csak ennek ismeretében lehet a jogszerű adatszolgáltatást teljesíteni.

Nem lehet a csomagolás során annak súlya vonatkozásában becslést alkalmazni, valamint a mézes üvegcsomagolás esetében a jogszabály nem teszi lehetővé az általánydíj alkalmazását, azaz az üveg csomagolás mellett, annak fedelét vagy az alkalmazott címkét is nyilván kell tartani anyagának és súlyának megfelelően.

A tanácsunk mellékletét képező útmutató tartalmaz egy minta nyilvántartást, melyben meghatározásra került, a méz értékesítése során alapvetően alkalmazott csomagolások szükséges kódjai és díjtételei.

A fenti nyilvántartás egy minta, azt a gazdálkodók tetszésük szerint kiegészíthetik, átszerkeszthetik, azonban annak adattartalmát nem javasoljuk csökkenteni.

5.3. Adatszolgáltatási kötelezettség:

A nyilvántartás adatairól negyedévente, a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjáig az országos hulladékgazdálkodási hatóság részére adatot kell szolgáltatnia az OKIR kapun keresztül.

Az adatszolgáltatás menetének lépéseit a tanácsunk mellékletét képező útmutató részletesen tartalmazza.

Az OHH a gyártó nyilvántartásának adatait a MOHU részére átadja a tárgynegyedévet követő hónap 25. napjáig.

Az első adatszolgáltatásra a harmadik negyedévet követően (2023. október 20-ig) kerül sor.

5.4. Díjfizetési kötelezettség:

A MOHU Zrt. az OHH-tól kapott adatok alapján elkészíti és megküldi a gyártó részére a fizetendő EPR díjról kiállított számlát, amely alapján a gyártónak az EPR díjat meg kell fizetnie **a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül.**

Amennyiben bármilyen okból téves adatok alapján került a számla kiállításra, úgy a számla kézhezvételétől számított 15 napon belül a helyes adatoknak a MOHU Zrt. és egyidejűleg az OHH részére történő megküldésével kezdeményezheti a gazdálkodó a javítást/helyesbítést.

Az első adatszolgáltatáshoz igazodva az első EPR-díj fizetésre is a harmadik negyedévet követő hónapban kerül sor.

5.5. Változás bejelentési kötelezettség:

A termékdíjhoz hasonlóan a gazdálkodóknak az EPR köteles tevékenységben és az azzal kapcsolatosan bejelentett adatokban bekövetkezett változásokat 15 napon belül be kell jelentenie az OHH részére. A hatóság a változást 8 napon belül átvezeti.

6. Összegzés:

A fentiek alapján álláspontunk és a Minisztérium eltérő állásfoglalásának/tájékoztatásának hiányában, a méhészek az általuk belföldről megvásárolt csomagolószerek (OMME üveg, papír címke, kupak, lezáró és minden egyéb ami a méz csomagolásához használnak) tekintetében, amikor abból csomagolást hoznak létre, azaz abba beletöltik a mézet, az üvegre felragasztják a címkét, ráhelyezik a kupakot, illetve a kész mézrel töltött üveget behelyezik egy szállítói csomagolásba (pl. karton doboz) EPR szempontból kötelezetté válnak.

Az EPR-díj fizetési kötelezettség pedig akkor keletkezik, amikor a becsomagolt mézet belföldi forgalomba hozzák.

A fentiek értelmében a méhészeknek az EPR rendeletben meghatározott kötelezettségeket teljesíteniük kell.

- regisztrálniuk kell a MOHU-nál
- nyilvántartásba kell vetetni magukat az OHH-nál
- a beszerzett csomagolószerek, a létrehozott és belföldre értékesített csomagolások tekintetében EPR nyilvántartást kell vezetniük.
- negyedévente adatot kell szolgáltatniuk, illetve
- meg kell fizetni az EPR-díjat.

Fontos, hogy a jövőben a méhészek július 1-jét követően a csomagolószereket termékdíj nélkül kell, hogy beszerezzék, azaz az eladó partnerük azokra termékdíjat nem terhelheti rá.

Valószínűleg a méhészeknek nyilatkozniuk kell a csomagolószert gyártója, vagy közvetett kereskedője (OMME) részére, hogy a megvásárolt csomagolószereket csomagolás létrehozására fogják felhasználni, ezzel mentesítve a gyártott, illetve a köztes kereskedőt az EPR-díj megfizetésétől.

A fentiekén túl javasoljuk, hogy a méhésznek az általa értékesített mézről szóló számlán, illetve számla hiányában egyéb az értékesítésről szóló bizonylaton a csomagolás tekintetében az alábbi az EPR rendeletben meghatározott záradék szöveget fel kell tüntetnie:

„A csomagolás tekintetében az EPR-díj fizetési kötelezettség az eladót terheli.”

Amennyiben az üvegcsomagolás többször kerül csomagolásként felhasználásra, akkor az első értékesítés során kell az EPR díjat megfizetni, a további felhasználások alkalmával nem kell díjat fizetni.

* * *

Szíves tájékoztatásul írjuk, hogy tanácsunkat az annak elkészítésekor rendelkezésünkre álló információk és adatok alapján készítettük el.

Fontos megjegyeznünk, hogy az EPR rendelet a tanácsunk elkészítésének ideje alatt is formálódik, azzal kapcsolatosan különös tekintettel a csomagolásokra folyamatos egyeztetés történik a szereplők között (MOHU – érdekképviseltek – tanácsadók – hatóság)

Amennyiben a jogszabály bevezetési időszakában az egyeztetések alkalmával olyan információ birtokába jut az RSM, amely a fenti tanácsunkban foglaltakat megváltoztatja, úgy arról a Társaságot értesítjük!

Reméljük, hogy tájékoztatásunk tiszta képet biztosít az OMME Magyarország Kft. részére a kiterjesztett gyártói felelősségi díjjal kapcsolatos kötelezettségek megismerése és kezelése érdekében.

A fentiekkel kapcsolatosan, illetve az azokon túl felmerülő kérdésekben készséggel állunk rendelkezésükre a továbbiakban is.

Üdvözlettel,

dr. Falcsik István
ügyvéd,
Vám-, jövedéki, termékdíj és hulladékgazdálkodás
tanácsadás üzletágvezető

Szántó Tímea
menedzser
Vám-, jövedéki, termékdíj és hulladékgazdálkodás
tanácsadás